

BUDA-PESTA

17 Martiu.

29 Martiu.

Va esi Domineca.

Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 11.

Anulu X.

1874.

Pretiuulu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romanii'a 2 galbeni.

Cuculu si Turturic'a.

Cuculu.

Dulce turturica,
Dalba paserica!
Hai sè ne iubimu,
Sè ne dragostimu,
La nouri la sóre,
In frundi la recóre,
La stele la luna,
Cantandu impreuna.

Turturic'a.

Pentru Dumnia ta,
Eu n'asiu dice : bá!
Dar dîcu si dîcu bá,
Pentru maica-ta,
Cà-i banuitória
Si farmecatória,
Ea mi-a banuí,
De te-oiu prè iubi,
Si m'a farmecá,
De te-oiu desmerdá!

Cuculu.

Draga turturica,
Pasere dalbica,
Nu-mi fii dusmanica,

Vér'a cà ne 'ndémna
Si frundi'a ne chiama,
Sè ne dragostimu,
Si sè ne iubimu!

Turturic'a.

Bá, cucule, bá!
Nu te-oiu ascultá,
Da-mi tu buna pace,
Cà dieu m'oiu preface:
Azimióra 'n vétra,
Cu lacremi udata,
Si de focu uscata,
De toti lapedata.

Cuculu.

Ori cum te-i preface,
Totu nu ti-oiu dá pace,
Cà si eu m'oiu face.
Unu micu vatavelu,
Frumosu subtîrelu
Si 'n focu oiú intrá
De te-oiu sarutá,
Si te-oiu coperi,
De focu te-oiu ferí,
Incátu chiar de sila
Déca nu de mila,

Tu me-i indragi,
Si ne vomu iubi.

Turturic'a.

Eu n'asiu dice, bá!
Pentru Dumnia ta,
Dar cumplitu mi-e téma
De cumplit'a-ti mama
Cà-i banuitória,
Si farmecatória.
De câtu m'a mustrá,
Cà te-oiu desmerdá,
Si mi-a banuí
Cà te-oiu pré iubi,
M'oiu face mai bine,
Ca sè scapu de tine:
Trestióra 'n balta
Subtire si nalta.

Cuculu.

Ori cum te-i preface,
Totu nu ti-oiu dá pace,
Cà si eu m'oiu face:
Unu micu ciobanasiu,
Din flueru doinasiu,
Si-oiu cautá prin balta
O trestia nalta,
Si câtu te-oiu vedé,
Pe locu te-oiu taiá,
Si 'n tine-oiu cantá
Si te-oiu sarutá.

Turturic'a.

Ba, cucule bá,
Nu te-oiu ascultá,
Porumbacule,
Frumosielule,
Pestrisorule,
Dragusiorule,
Sciu cà mi-ar fi bine
Sè fiu totu cu tine
Dar maica ta-i rea
Si decâtu cu ea
M'oiu face mai bine,
Cu gandulu la tine:
Iconitia mica
Intr'o biserică.

Cuculu.

Ori cum te-i preface,
Totu nu ti-oiu dá pace,
Cà si eu m'oiu face:
Unu micu dascalasiu

La celu santu locasiu,
Si pe la icóne
Oiu duce plocóne,
Si m'oiu inchiná,
Si le-oiu sarutá,
De luni, care pica
Pana dumineca.
Èr candu te-oiu zari,
Astu-felu ti-oiu grai:
Santa iconica,
Fà-te paserica,
Ca sè ne iubimu,
Sè ne dragostimu,
La nuori la sóre,
In frundi la recóre
La stele la luna
In veci impreuna.

Din culegerca dlui

V. Alesandri.

Barbatulu uritu.

rite, urite,
Du-te la oi, du-te,
Intr'unu vèrfu de munte,
Si-acolo te-ascunde;
Intr'o silha verde,
Si-acolo te perde!
Du-te si-mi dà pace,
Cu tine nu-mi place
Mai multu sè traiescu,
Sè me chinuescu,
Si sè-mi amarescu
Animiór'a mea,
Serman'a de ea,
Si-alu meu sufletielu,
Sermanulu de elu;
Cà-ci traiulu cu tine,
Vaiu si amaru de mine!...
Eu am socotitu
Candu m'am logoditu,
Cà cu mintea mea
De sotiu mi-oiu luá:
Spiculu grâului,
Cinstea tîrgului.
Dar vai me 'nsielai,
Cà-ci eu mi-luai:
Spiculu secării,
Uritulu tierii;
Neghin'a cea rea,
Ce n'o potu mancă,
Nice aruncá,

Nici alteia dá.
 Te luai pe tine,
 Urite de lume!
 Si c'uritul tu
 Ce sè me facu eu?“
 — Fa-te ce-i voi,
 Cà totu a mea-i fi.“
 — Urite, urite,
 Du-te la oi, du-te,
 Intr'unu vèrfu de munte,
 Si-acolo te-ascunde;
 Intr'o silha verde,
 Si-acolo te perde,
 Si-mi dà buna pace,
 Cà eu, dieu, m'oiu face
 De uritulu teu,
 Colo 'ntr'unu pariu:
 Mréna de-apa lina,
 Josu la radecina.“
 — Fà-te ce te-i face,
 Cà si eu m'oiu face
 Dar unu pescarelu
 Tineru, voinicelu,
 Si totu mi-oiu cautá
 Unde mi-oiu aflá:
 Mréna de-apa lina,
 Josu la radecina;
 Si mi te-oiu aflá,
 Si 'n mani te-oiu luá,
 Si te-oiu sarutá;
 Totu vei fi a mea,
 Nu a altuia.“
 — Urite, urite,
 Du-te la oi, du-te,
 Intr'unu vèrfu de munte,
 Si-acolo te-ascunde;
 Intr'o silha verde,
 Si-acolo te perde!
 Cà de nu-mi dai pace,
 Eu, dieu, cà m'oiu face:
 Mladitia de ulmu,
 Josu pe langa drumu!
 — Fà-te, ce te-i face,
 Totu nu ti-oiu dá pace,
 Cà si eu m'oiu face
 Unu cararusielu
 Tineru, sprintenelu,
 Si totu mi-oiu cautá,
 Unde mi-oiu aflá:
 Mladitia de ulmu
 Josu pe langa drumu,
 Si eu te-oiu aflá,
 Si mi te-oiu taiá,
 Si mi te-oiu luá,
 Totu vei fi a mea,

Nu a altuia.“
 — Urite, urite,
 Du-te la oi, du-te,
 Intr'unu vèrfu de munte,
 Si-acolo te-ascunde;
 Intr'o silha verde,
 Si-acolo te perde;
 Du-te si-mi dà pace,
 Cà de nu, m'oiu face,
 De uritulu teu
 Langa unu periu:
 Mladitia de socu
 La capetu de podu.“
 — Fà-te, ce te-i face,
 Totu nu ti-oiu dá pace,
 Cà si eu m'oiu face
 Dar unu ciobanasiu
 Din flueru doinasiu,
 Si totu mi-oiu cautá,
 Unde mi-oiu aflá:
 Mladitia de socu
 La capetu de podu;
 Si mi te-oiu aflá,
 Si mi te-oiu taiá,
 Fluera siu de socu,
 Cu rostulu de focu,
 Cu gauri de zele,
 Sè cantu cu gele,
 Inimiórei mele.
 Si vei fi a mea,
 Nu a altuia.“
 — Urite, urite,
 Du-te la oi, du-te,
 Cà decátu cu tine,
 M'oiu face mai bine:
 Flóre galbena
 In cea tiarina!“
 — Fà-te, ce te-i face,
 Totu nu ti-oiu dá pace,
 Cà si eu m'oiu face;
 Dar unu cosasielu
 Mandru, voinicelu,
 Tare harnicelu;
 Cós'a mi-oiu luá,
 Si totu mi-oiu cautá,
 Unde mi-oiu aflá:
 Flóre galbena
 In cea tiarina,
 Si eu te-oiu gasí,
 Si mi te-oiu cosí,
 La sór' te-oiu uscá,
 In palmi te-oiu frecá,
 In ventu te-oiu suflá,

Si nu-i fi a mea,
Nici a altuia !⁶

Din culegerea dlui

S. Fl. Marianu.

O drama fatala.

— Istoria adeverata. —

Pucine tieri sunt in lume, unde pasiunile politice sè jòce unu rolu asié de infricosiatu si asié de periculosu pentru tíera, ca Romaní'a.

Ací partile politice si-impingu luptele loru fara crutiare pe tóte terenurile, încâtu amu poté díce, cà tóta tíer'a e impartita in dóue parti, cari purure si-facu resboiu.

Resultatulu acestoru inversiunàri politice este in mare parte si istori'a, care s'a terminatu la 25 nov., anulu trecut, in padurea de la Fontainebleau, atâtu de tragicu.

Voiu povestí-o pe scurtu, asié cum am cettitu-o prin diuarie, si nu voiú adauge nimica de la mine.

*

Abié este in Romaní'a nume mai uritu, decâtu numirea de „fanariotu.“ Istori'a trecutului ni esplica de ajunsu caus'a acestei ure, care in adeveru e justa si nu se va sterge nici odata din mintea si anim'a Romanului.

Lupt'a intre indigeni si fanarioti nu se va stinge in veci, cà-ci nu se póte ca oleiulu sè nu ésa in apa.

Eroulu acestei intemplàri, — principele Sutzo, fu nascutu la Atena. Dinsulu dara este unu fanariotu, unu grecu alu decadintiei.

La 1855 elu merse la Paris, a-si face studie clasice. Facute aceste, facù o scurta caletoaría in Grecia, spre a-si regulá nesce afaceri particulare. Apoi se întórse éra-si in Francia, intrà in scól'a de aplicatiune de la Metz, unde siediu doi ani. Esindu d'acolo, intrà cu titlu strainu, ca locotenentu, intr'unu regimentu de geniu. D'acolo in 1868, se rentórse definitivu in Romaní'a.

Dinsulu atunce erá de 26 ani, de statura nalta si energiá barbatésca, si in anulu urmatoriu se insorà.

Nevésta-sa se numiá Natalia Mavrogheni. Ea facea parte din o familia din cele d'antâiu din tíera. Erá fic'a ministrului de finantie.

Unulu dintre barbatii ce amblau la cas'a loru, erá si dlu Catargi, fratele mumei vitrege a nevestei sale.

Principelui Sutzo nu-i pré veniau la socotéla visitele lui, si nu mai voiá sè-lu primésca. Deci mai antâiu i dede a intielege acést'a; inse acel'a s'a facutu cà nu бага de séma. Sutzo dara a decisu a recurge la mijlóce estreme.

Ocasiunea dorita n'a intardiátu. In lun'a lui maiu 1870, principele Sutzo, dimpreuna cu nevésta-sa, si sor'a ei, — se aflá intr'o séra la oper'a din Bucuresci, — ocupandu o logia.

Acolo veni si dlu Catargi, carele oferí femeiloru bombóne, chiamandu-le familiariu, pe nume.

Acést'a intr'atât'a irità pe principele Sutzo, încâtu — neconsiderandu loculu unde se afla — i trase o palma, si astu-felu se produse unu scandalu mare, in fati'a teatrului plinu.

Urmarea fu unu duelu, si pe terému Catargi fu ranitu usioru la degetu, care i-a servitu de scutu, cà-ci Sutzo ochise pré susu.

Acésta intemplare a scosu multe vorbe in salónele din Bucuresci. A aprinsu ur'a némuriloru nevestei, si a sguduitu fericirea conjugala a principelui.

Elu erá fanariotu de la Atena, si ea indigena. Dinsulu voiá sè-i impuie ur'a fanariotiloru contra compatriotiloru ei, sè-i inspire acel'a-si despretiu, sè o constringa a-i urí cu aceea-si ura ca si fanariotii, si a rupe cu compatriotii ei ori-ce felu de relatiuni sociale.

Firesce, cà dn'a Sutzo resistà, si fu ajutata de catra membrii familiei sale si de catra amicii sei personali.

Atunci principelui i plesni ide'a, d'a-si isolá femeia de inriurirea romanésca, luandu-o cu dinsulu la Atena, unde dinsulu fu numitu profesoru la scól'a militaria.

Dar ea refusà d'a-lu urmá, precum díse principele, supusa influintiei familiei sale, care erá pentru elu vrasmasia, si in particulariu a cumnatului ei Ghica, celu-ce se insorase cu una dintre surorile ei.

Urmarea acesteia fu, cà 'n lun'a lui maiu 1872 Sutzo se despartí de socl'a sa, care a pustratu si baiatulu nascutu inca in finea lui maiu 1870.

Dar inca in noemvre aceluia-si anu socrulu principelui Sutzo i-a scrisu la Athena,

rugandu-lu sè se întórca la Iasi, cu scopu de impacatiune.

Sutzo se si întórse, dar dorinti'a parinte-lui nevestei — d'a-i impacà — nu se potù realisá. Nevést'a principelui se aretà mai multu ca totu-de-una hotarita a remané langa parintii sei.

Atunci lui Sutzo, carele — precum se pare — si-iubiá multu socí'a — i plesni prin minte e idea buna, spre a-si atrage socí'a.

— Voiu rapí copilulu, — si-díse elu, — si mun'a de siguru va vini dupa elu.

Intr'una din díle ea erá dusa la o ruda a sa. Sutzo usà de acésta ocasiune. si — cu invoirea socrului seu — luà copilulu dormindu, si nu se opri pana la Sculeni.

Spaim'a mamei rentórse, negasindu-si baiatulu, fu grozava. Spre norocire, cumnatulu ei, Nicolae Ghica, erá in apropiare. Elu alergà numai decátu la politia. Acést'a urmari indata pe Sutzo, si la Sculeni lu-ajunse, si baiatulu fu dusu napoi...

D'ací ur'a lui Sutzo in contra lui N. Ghica deveni si mai mare...

*

Trecù unu anu.

In lun'a lui 1873 principele Sutzo merse de nou la Paris cu muma-sa bolnava, care trebuia sè consulte pe unu medicu renunitu.

Pe atunce, fóst'a lui nevésta, sóra aceleia si Nicolae Ghica, se aflau asemene la Paris.

Hasardulu a voitu, ca ambele familie sè siéda in acel'a-si hotelu, „Europa.“

Cu tóte aceste inse, in restimpu de câteva lune, Sutzo si Ghica abié se vedusera de câteva ori.

Ghica — precum marturisi Sutzo — profitá de tóte ocasiunile spre a causá lui Sutzo vr'o neplacere. De câte ori lu-intelniá, lu-pri- viá de susu pana josu batjocurindu-lu. Intr'o dí intelnindu pe verulu lui Sutzo, unu grecu cu numele Macromichalis, i díse cà „nu mergea sè-lu véda, pentru cà dedea ospitalitate lui Sutzo, care nu se portase galantu in afacerile de familia.“

Macromichalis spuse aceste cuvinte lui Sutzo, si din momentulu acest'a hotari mórtea lui Ghica. Aceptà numai ocasiunea, spre a se poté bate.

La 23 noemvre Sutzo pandi pe Ghica la coltiulu stradei Berlin, si candu acel'a se are-

tà, lu-palmi cu atât'a taría, încátu l'a podiditu sangele.

Apoi alergandu a casa, scrise lui Ghica aceste cuvinte: „Me temu sè nu-ti lipsésca memori'a; éta-mi adres'a; acolo ti-voiu asceptá martorii.“

Martorii se adunara. Ei decisera, cà Ghica — findu palmuitu — trebue sè se bata.

La 25 noemvre 1873, pe la 10 óre de diminétia, dóue trasure se opriau in respanthí'a de la Belle-Croix, in padurea de la Fontainebleau.

Intr'una se aflau Sutzo, Nicolaidi si Macromichalis; in cealalta: Nicolae Ghica, Cortazzi, Grigoriu Ghica si unu medicu.

Sutzo si Nicolae Ghica viniau sè se bata in duelu.

Conditiiunile luptei fusesera regulate mai dinainte. Arm'a alésa erá pistolulu. Departarea 20 de pasi, si sè traga impreuna la comand'a *trei*; trebuia ca ffa-care din ei sè schimbe dóue descarcaturi in casulu in care nu ar fi avutu resultatu.

Sutzo erá unu puscasiu indemnaticu, éra Ghica nu scieá nici sè tiena in mana unu pistolu.

Pana candu martorii alesera teremulu, mesurara distanti'a, socotindu dóue-dieci de pasi mari, si incarcara pistólele: Sutzo, trêntitu a lene pe josu, si cu sange rece, se jocá cu umbrel'a sa.

La comand'a *trei*, data de martorulu Macromichalis, dóue detunári se audira mai de odata. Nicolae Ghica cadiù; erá lovitu de mórte.

Cadiutu elu díse martoriloru:

— Nu me lasati!

Principele Sutzo, dimpreuna cu martorii sei, o luà pe fuga. Birjariulu, care i aduse, vedindu-i fugindu, strigà:

— Uite, cum fugu ca nesce hoti!

Nicolae Ghica fu transportatu la unu otelu, unde mori a dóu'a dí la optu óre de diminétia, dupa nisce suferintie grozave. Erá de 24 ani. Inainte de a mori, dícea — vorbindu despre Sutzo — catra religiós'a, care lu-ingrigiá:

— N'am avutu a face cu unu omu, ci cu unu barbaru!

*

Iustiti'a urmari pe cei vinovati.

La 9 febr. a. c. acusatii in duelulu Ghica-Sutzo comparura inaintea juratiloru din departamentulu Seine et Marne.

Ei erau in numeru de cinci.

Mai antâiu acusatulu de frunte, principele Constantinu Sutzo. In etate de 32 ani. Naltu, ososu, unu omu de feru, obrasulu lui pucinu ochesiu, posomoritu si duru, fisionomia mai multu aspra decâtu rea. Numai din candu in candu ochii lui aruncau nisce priviri fulgeratôrie, cari denotau unu sufletu neimblandîtu, jumetate selbaticu, plinu de pasiuni violente si nenfrenate. S'ar poté, dîce, cà dinsulu este insemnatu cu ce-va fatalu, care aréta, cà trecêndu prin viétia, dinsulu trebue sè lase dupa fla-care pasu o urma de dorere.

Apoi cei doi martori ai sei, si martorii victimei.

Unu publicu numerosu erá de fatia la aceste desbateri, ascultandu cu interesu detaiurile acestui procesu.

Resultatulu se scé din diuarie. Constantinu Sutzo — fu condamnatu la patru ani de inchisóre, martorii lui la trei, si martorii lui Ghica la doi.

Incheiu acestu estrasu — facutu in mare parte dupa „L'Eveniment“ si „Telegrafulu“ din Bucuresci — cu vorbele presiedintelui tribunalului de jurati, adresate lui Sutzo:

— Te consideru ca unu omu fórte nenocitu, chiar afara de procesulu acest'a. Cele trei mari afectiuni ale vietii se departéza de dta: mum'a dtale se afla pe mórte, nevést'a nu mai este cu dta, si nici de copilu-ti nu te mai poti bucurá!

I. G. Paunescu.

Doru nebunu.

Ceriu albastru, stele line,
Cu-ale vóstre dulci lumine,
De ce stati si me priviti,
Si merou me prigoniti?!...
Celu azuru si-asta privire
Plina de divinu amoru,
Nu-mi dau mie fericire,
Nu-mi alina alu meu doru...

Doru, ce tortura si séca,
Si-a mea anima-o 'nnéca
In doreri si in suspine
Fara margini, fara fine...
O voi stele inocinte,
Ce 'nspirati sperantia-amoru

Animeloru fericeite,
Nu-mi aprindeti alu meu doru!

Doru, amoru, sorginti curate
A virtutii stramosiesci,
Asta-di, disconsiderate,
Nicairi nu le 'ntalnesci...
Insedar asiu cere dara
Pe pamentu vr'unu ajutoriu,
Sè-mi consolu dorerea-amara,
Sè-mi alinu cumplitu-mi doru.

O voi stele, neatinse
De a lunei perfidia,
Voi, cari nu sunteti aprinse
Nici de ura nici mania:
Nu 'ngânati alu meu amoru,
Nu ve rideti d'alu meu doru!...

A. Radu.

Sapunu.

Istori'a sapunului este fórte curiósá. Esistinti'a sa este de totu vechia, si amenuntele urmatóre voru aretá fasele prin cari a trecutu spre a se pune in nivelu cu progresulu vietii si cerintiele toaletei.

Licuidulu oleaginosu produsu de masline servindn de basa pentru fabricatiunea sapunului, este usioru de demonstratu prin urmare, cà acésta fabricatiune esista din timpi necunoscuti, fiindu cà maslinulu este unu arbore a carui esistintia in Orientu se constatà din cele mai vechi traditiuni.

Popórele primitive se serviau pentru trebuintiele corpului cu unu sapunu compusu din oliu, cenusia si grasime. Acestu sapunu erá cenustu si móle. Ablutiunile mari, bàile, frecàrile erau totu-de-una precedate de unctiuni cu sapunu.

Cast'a Susana nu uitá acestu detailiu de toaleta cu care insarciná pe femeile sale candu facea baie.

Se scie, cà frumós'a Aspasia se parfumá cu esenti'a de sapunu, si femeile de conditiune din Atena si Argos se scáldau in bàii pline de spuma de sapunu.

Constantinu la betranetia intrebuintiá, spre a-si tiné perulu unitu pe capu, o diadema unsa cu unu sapunu specialu fórte oleaginosu.

Acestu sapunu luase numele augustului seu consumatoriu, si in Orientu se vindea sa-

punulu „Constantinu“ ca in dfilele nóstre craio-
nele Mangin.

Pliniu spune, cà sapunulu se intrebuintiá
in Gallia spre a rosí perulu. Acestu sapunu erá
compusu din seu, cenusia si o acríme fórte
activa.

La Germani barbatii intrebuintiau sapu-
nulu, cu care si-ungeau perulu si barb'a. Ei
lu-luau cu manele si si-frecau corpulu spre a-
lu face lucú.

In dfilele nóstre acestu productu s'a per-
fectionatu pentru trebuintiele toaletei. Oliurile
se curatia, grasimele sunt alese, si se mai adau-
ge la fabricarea loru materii mirositóre si in-
moietórie.

Consumatiunea sa a luatú o desvoltare
fórte mare.

Productele cele mai perfectionate se fa-
brica la Paris cu grasime, sêu, resína, oleina,
potasiu etc.

La Reims se fabrica sapunuri escelente
cu sêu si grasime ce se scotu din apele ce au
servitu la bataea cearsiafeloru si desgrasiarea
lanei.

La Marisilia esista numai o mare fabrica-
tiune de sapunuri cu basa de soda, intrebuinti-
ate la spelarea albitureloru.

Cuventulu sapunu deriva de la latinulu
sapo, si acest'a de la *sepum* (sêu).

Perfectionarea toaletei a datú nascere
la Paris unoru numeróse compositiuni date
in consumatiune sub numirile cele mai sedu-
cátórie.

Este sapunulu albu, verde, rosíu, tare,
móle; sapunu de Neapole, sapunu de Windsor,
sapunu anglesu, sapunu de migdale amare, —
de minta, — de nalba, — de rosa, — *bouquet*,
— *mille fleurs*, — de laptuci, — de scortisióra,
— de flóre de portocalu, — de moscu, — tran-
sparentu, etc. etc.

C. V.

Notitie de folosu.

Unu proverbu arabu ni spune, cà unu
parinte betranu vediendu lenea fiului seu,
astu-felu l'a invetiatu sirguintia:

— Fiulu meu, — díse elu murindu, —
fiindu cà voiú morí acusi, ti-spunu unu se-
cretu mare. In pamentulu meu am lasatu
ascunsi o multîme de bani. Cauta-i si te feri-
cesce!

Fiulu a inceputu a sapá pamentulu, dar
n'a gasitu banii. Atunce dara elu l'a semenatu.

S'a facutu o holda frumósa, si recolt'a buna
i-a resplatitu ostenél'a.

N'ar stricá, déca si poporului nostru i
s'ar dá in multe locuri asemenea svaturi.

*

Tiundr'a. Dlu B. P Hasdeu, in „Istori'a
critic'a a Romaniloru“, demonstra filologicé-
sce, cà tiundr'a tieraniloru nostri de la mun-
te, esplicabila numai prin limb'a sanscrita,
este mostenita directu de la Daci, cari la rôn-
dulu lorú o adusesera sêu o primisera din su-
dulu Asiei; cà *zoghea* este *sagulum* latinu, pe
care Latiniú lu-imprumutaserá ei insii de la
Celti.

In privinti'a *tiundrei* vomu adauge pe
langa cele díse de dlu Hasdeu, cà in Gorgiu
tieranii mai conserva numele acestui vestmentu
numai intr'o dícatóre, in care ea jóca rolulu
unei imbracaminti vanitóse.

Candu voru sè supere p'unu tieranu man-
dru sêu boeritu, Gorjenii esclama:

Tiundra
Mandra
Si flamenda!

C u r i o s i t à t i.

Manearile favorite a diferiti ómeni mari.

Lui Carolu XII, regele Suediei, i placeau
faliele de pane unse cu untu. Lessing nebuniá
dupa linte. Klopstock, mortu la 1830, erá pa-
sionatu pentru tocaturi. Crébilon junior man-
cá o suta stridii la unu singuru prandiu. Tasso
iubiá cu pasiune fructele zaharite. Thiers iu-
besce caféu'a ca si Voltaire. Lui Jules Simon
i placu smochinele, alunele, stafidele si mig-
dalele. Arsène Houssaye iubescé friptur'a cu
sange. Lui Girardin i place solu (unu pesce)
friptu. Lui Rossini i placeau numai macarón-
le facute de elu. Napoleon I mancá numai ari-
p'a de la puiu. Lui Mac-Mahon i placu porum-
bii, paserile Venerii.

M o s a i c u.

Omulu care va voi sè intrebuintieze totu-
de-una numai rationamente sanetóse si sè por-
te cu sine numai auru, se va gasí fórte desu in
incurcaturi din lipsa de moneda de cursu.

*

— Seracii posedu sanetate, bogatii lé-
curi.

S A L O N U ?

Mésa de cetitu.

— „Poesie populare romane“, adunate si intocmite de Simeone Fl. Marianu, tomulu I balade, Cernauti, tipografi'a lui G. Piotrovski. Pretiulu 1 fl. 10 cr. —

IV.

Numai am schitiatu, si totu-si am abusatu dóra pré multu de binevoitóri'a atentiune a cetitoriloru nostri. Voiu terminá dara pe scurtu, de si asiu poté sè scriu inca multu, cà-ci baladele de amoru forméza partea cea mai mare si totu-odata cea mai frumoasa a culegerii presinte.

„Ghiorghiesiu“, cuprinde istori'a unui ostasiu inoratu, care silitu a merge „n catena“, lasa pe nevéstasa in grigea maicei lui. Dar elu la timpulu hotaritu nu se rentórcé, — si nevést'a, gandindu cà elu a peritu in resboiu, se marita dupa altulu. Gheorghiesiu se 'ntórcé tocmai candu se serbéza nunt'a. Inse elu nu face nici unu cravalu, ci numai frumosu si-pofte-sce mandr'a.

„Chiralina“ — lina, flórea din gradina, care

Pe délulu cu nuci
Adapá doi junci,
Er pe cea costitia
Impartiá guritia
La doi feciorasi,
Mandrii paunasi,
La doi voinicei
Tineri, frumosiei,

e mai piquanta, ea-si bate jocu de dragutiulu ei intr' unu limbagiu veselu.

„Voiniculu bolnavu“ are multa asemenare cu o balada totu cu acestu titlu din culegerea dlui V. Alesandri.

„Voichitia“ e prim'a balada mai mare in acestu genu. Voichitia soci'a vestitului boeriu din Moldova, Tudurelu, care

Avea turme, avea voinici,
Avea pungi de irmilici,
Avea cirezi si glotasi,
Avea lázi de galbenasi;
Pai-spre-diece mori de ventu,
Si nóue pe sub pamentu,
Care maciná argintu ...
Nóue sute de berbeci
Cu cozile pe telegi,
Ce din lume sè-i alegi,
Trei sute de mosióre
Si p'atâte satisióre,
Si cinci mî de iepusióre
Pe sub póle
Rotogóle,
Cóm'a de metasa móle,
Trase 'n trupu si sprintenióre,
Amblatórie 'n fuga mare ...
Curti de pétra intarite,
Pe din nuntru zugravite,
Cu podele polite

Din afara varuite,
Cu haizasiuri síndilite ...

Dar pe tóte aceste in scurtu timpu birulu jafu mi le facú. Tudurelu a mersu la 'mperatulu la Tiarigradu sè-si céra dreptate. Acel'a a si facutu, dar pana candu elu s'a rentorsu Voichitia a traitu viétia vesela cu Scutariulu. Tudurelu afla acést'a, inse ea lu-róga sè-o ierte si lu-chiama la pop'a sè-i jure de nou credintia. Tudurelu in urma crede,

Si 'n biser'ca cum intrá,
Icónele lacrimá,
Lacrimeló josu picá,
Si 'n sange se prefacea,
Er Voichitia 'ngenunchiá,
Lun'a 'n ceriu se ascundea,
Si candu a 'nceputu sè jóre,
S'a pusu negura pe sóre,
Candu cuvintelo dicea,
Stelele din ceriu cadea,
Si pe dins'a mi-o ardea,
Si pe locu mi-o nimiciá.

Balad'a acést'a are multe parti frumoése, dar spaciulu nostru e micu.

„Jonitia si Firutia“ si „Adevorulu“ sunt piese mai mici. Ceea canta pe o féta sífósa, ér acést'a pe una cocheta.

„Calapodu paharniculu“ e una din cele mai frumoése balade din acésta culegere. Cetitorii nostri inca o cunoscú, cà-ci s'a publicatu si in fói'a nóstra (1872 nr. 33), dar in alta varianta, tramisa de dlu E. Dachevanu. Esemplariulu publicatu de dlu Marianu e mai completu, mai armoniosu, si — prin urmare mai frumosu.

„Fét'a Sandului“ contine unu sujetu bine cunoscutu in poesi'a nóstra populara. Se afla mai in tóte culegerile de pan'acuma. In „Familia“ inca s'au publicatu de aceste. Ma dílele trecute amu mai primitu un'a, din districtulu Naseudului. Tóte aceste balade povestescu, prin variante fórté deosebite, cà o féta rapita de turci, in mijloculu Dunarii se arunca 'n valuri, dicéndu:

Decátu rob'a turciloru,
Mi-i mai bine-aici sè moru,
Se fiu gustulu apeloru
Si mancareá pesciloru,
Si cotlóne raciloru,
Si rugin'a petreloru.

Sujetulu acést'a, de siguru, cuprinde multu elementu dramaticu.

„Barbatulu uritu“ e unu modelu de frumusetia poetica. Ide'a in fondu sémena cu balad'a „Cuculu si turturic'a“ din culegerea dlui V. Alesandri. Spre a se poté face mai bine acésta asemenare, si spre a se poté gustá frumusetile loru, publicámu amendóue in fruntea nrului de fatia.

„Craiulu si sora-sa“ e totu aceea-si piesa cu „Irodia“ din nr. 3 a. c. alu fói nostre. Aceea se petrece la ap'a Nistrului, ér acést'a la riulu Izare in Maramuresiu; in ceea sor'a craiului se numesce Mar-

galina, ér in acésta Irodia. In amendoue se poveste-sce, cum craiulu a voitu sè-si ia de socia pe soro-sa, si cum aceea n'a voitu, si in urma s'a aruncatu in mare. Maramurosiulu e langa Bucovina, deci se póte usioru esplicá asemenarea acestoru dóue balade.

Si in casulu acést'a variant'a dlui Marianu e mai completa. Intr'ins'a fét'a poftesce de la frate-seu si aceste :

Eu atunce voiu vini,
Candu tu din casa-i esí,
Si mie cà-mi vei gati :
    Podu de-arama
    Peste vama,
    Potu de-argintu
    Peste pamentu,
Si podulu lu-i auri,
Sè-mi fia dragu a vini.
Pe marginea podului,
Sè faci pomii raiului,
Éra 'n pomu pe ramurele
Totu cuiburi de paserele,
Paseri cu pene-aurite.
Candu vomu trece sè ni cante.

Apoi se mai descrie, cà pe candu ei in biserică intrá,

Afara se 'nourá,
Si 'ncepù a fulgerá,
Treznetulu grósnicu trezniá,
Biser'c'a se clatiná,
Sfintii la ei se uitá,
Maic'a Domnului plangea,
Nu plangea cum e de-a plange,
Ci versá lacrimi de sange.
Pop'a prinse-ai cununá,
Icónele-a lacrimá,
Vangeli'a-a tremurá.
Dar icón'a Precistii
Din fundulu bisericii,
Ea nu mai potea rabdá,
Ci din gura cuventá :
— Popa, popa, faci pecate,
De cununí sora cu frate,
Cà va fi peccatulu teu,
Si te-a bate Dumnedieu !

Minunatu tablou poeticu, care ni revóca in memoria admirabil'a balada „Sórele si lun'a“ din cartea dlui Alesandri.

„Léculu adeveratu“ e o idea frumosica. O copila zace mai mórtá,

Ma-sa lumina tienendu-i,
Tata-seu salasiu facéndu-i,
Sora-sa scaldusia 'mplendu-i,
Frate-seu mormentu sapandu-i,

candu éta cà de odata sosesco voiniculu iubitu, pentru care se topiá de doru. Ea cum lu-zaresce, asié griesce :

Strica, tata, salasiulu,
Típa, frate, hêrletiulu,
Stinge, mama, lumin'a,
Típa, sora, scaldusi'a,
Cà mi-a vinitu poterea.
De-a cui doru m'am bolnavitu,
Elu in casa mi-a vinitu.

Si cu acést'a mi-inchieiu darea de séma, cà-ci alta piesa nu se afla in cartea acést'a.

Esaminate pe rōndu tóte bucatile, vedemu, cà prin culegerea dlui Marianu literatur'a nóstra poporala a cástigatu o carte pretiósá.

Ca unu merita alu dsale mai potu sè adaugu, cà ni-a presintatu aceste poesii in vestimentulu loru originalu; si unde dóra totu-si va fi suplinitu câte o lacuna, a facutu acést'a cu gustu poporalu, încátu nu se cunósce.

Cà ortografi'a e — bucovineana, se 'ntielege, cà-ci cartea a aparutu la Cernauti. Dorere! la noi mai tóte provinciele au alta ortografia. Dar ca cea bucovinéna — nici un'a.

Implinimu dar a detoria placuta, recomandandu acésta carte partinirii publicului nostru. Si acést'a cu atátu mai vèrtosu, cà-ci acoperindu-se spesele tipariului acestui tomu, dlu Marianu ar poté mai lesne sè continue publicarea doineloru, horeloru, satireloru, descantecelor, vrajiloru, povestiloru, traditiuniloru, datineloru poporale, cari — precum ni scrie si dsa in scrisórea-i particularia — „multu aru poté contribuí la inflorirea literaturéi nóstre, si mai cu séma a celei poporale, care ablé acuma incepe ici colé a esí din intunereculu in care a zacutu din secolu.“

Ioanifu Vulcanu.

Soldi de pesce.

Unu uritoriu de femeia a scrisu urmatóri'a calumnia despre femei :

Éta ce nu recunósce nici o femeia, ori e tinera ori betrana ?

Ea nu recunósce, cà corsetulu o stringe, cà pucii i sunt mici, cà in dantiu obosesce, cà nu-si face toalet'a iute, cà a rosítu audíndu pronunsiandu-se numele cutarui domnu, cà i place a vorbí despre altii, cà nu scie pastrá secretele, cà voiesce a-si face pelearia nóua, — cà la caletoria i trebuescu pachete multe.

*

Unu principe germanu a alesu numai francesi pentru tóte oficiéle mai de frunte.

Odata dinsulu siedíndu cu acesti oficiali ai sei la mésa, unulu din ei esclamá :

— Curiosu, cà intre noi numai Majestatea ta esti — eternu !

*

Generalulu W. a perduťu grati'a lui Fridericu celu mare, fara a meritá acésta disgracia.

Regele erá implacabilu.

Odata generalulu intelní pe regele in preambulare. Generalulu se oprí si lu-salutá cu respectu, inse Fridericu i întórse spatele.

— Acuma — díse generalulu W. — vedu, cà majestatea ta ai incetatu a fi dusmanulu meu.

— Ce vrei sè díci prin acést'a? — lu-intrebá regele.

— Majestatea ta inca nici odata n'ai intorsu spatele dusmanului.

Respunsulu acést'a avú efectulu seu, si generalulu si-recástigá favorulu regelui.

*

Unu holteiu tomnaticu in o societate si-a batutu jocu de casatoria.

— Ai dreptu, — dîse unu glumeti, — si tatalu dtale a fostu de parerea acést'a, pentru aceea nu s'a insoratu.

Tiganulu lungitu pe pamentu beá apa din o gârla.

Unu trecatoriu lu-vede si lu-intréba:

— Ce faci tîgane?

— Beu zama de pesce.

Figaro.

B o m b ó n e.

O gluma bucurescena.

Diariulu guvernamentalu de la Bucuresci, — „Diu'a“, apare numai de trei ori pe septemana.

La acést'a „Romanulu“ esclama astu-felu: „Sub regimulu actualu astu-felu s'au intorsu lucrurile pe dosu, încátu chiar *diu'a* nu mai resare decátu de trei ori pe septemana.

Intr'o diminétia, se prinde unu hotiu tocmai in momentulu candu voiá sè fure o blana de la usi'a magsinului P.

Lu-ducu la politia.

— Pentru ce ai furatu? Cu ce ai poté sè te mai aperi? — intrebà sub-comisarulu.

— Domnule sub-comisaru, e lucru fôrte simplu! Eu sunt slabu de peptu: éra aerulu iute de diminétia, si doctorulu m'a povetuiutu sè *iau* in tóte diminetilé ce-va *incalditoriu*.

Dn'a B., soci'a unui diplomatu strainu, care pretinde a vorbi olandesa, mergea de la Haga la Scheveningue intr'unu vaporu micu.

Siedientu fôrte reu, rogà pe omulu de serviciu a-i dá o perina (in olandesa „Kussen“, sè se pronuntie „Keusse“); dar se vede cà articulà fôrte reu liter'a din urma, cà-ci omulu intielese cà i cerea unu sarutu (in olandesa „Kus“, pronunciandu-se „Keuss“.) cerere cam ne obicinuita.

In fine, dupa câte-va momente de indoiéla si reflectiune, si-ia curagiu si se hotaresce a satisface pe nobil'a dna.

Ve inchipuiti suprindere!

Dn'a R. perdù pe barbatulu seu de curendu. Éta in ce modu si-esprimà dorerea pe mormentulu seu:

— Adio, sormanulu meu amicu! E fôrte tristu a fi despartiti; dar celu pucinu sum liniscita, cà-ci sciu unde petreci noptile, si dar . . . n'am nici o grige!

CE E NOU?

* (Versatulu.) culege si prin comitatulu Timisórei victimele sale in mai multe parti, si mai alesu din cei de vârsta mai inaintata.

** (Dlu deputatu Traianu Doda) fu primitu dílele trecute in audintia la imperatulu, in caus'a paduriloru granitieresci si a fonduriloru asemene granitieresci.

** (Imperatulu la Deák.) Mercuri la 11 l. c. la amédia-di imperatulu, insotitu de ajutantele seu principele Lobcovitiu, merse a cercetá pe bolnavulu Deák. Visit'a durà dóue-dieci de minute. Deák, de si avusese o nópte neliniscita, erá scolaru si potrecù pe imperatulu pana la usia.

** (Bismarck.) marele inamicu alu catholicismului se afla in perplexitate. Un'a dintre ficele sale iubesc pe unu barbatu catholicu de positiune nalta, pe care voiesce sè-lu ia barbatu. Se 'ntielege, cà principele nici cà voiesce s'audia de acést'a casatoria. Domnisiór'a Bismarck inse tiene multu la realisarea planuriloru sale, intocmai ca parintele seu; ma a declarat, cà voiesce sè tréca la religiunea catholica.

** (De la Ploesci) ni se scrie, cà la 2/14 febr. s'a tienutu acolo balulu Societátii pentru invetiatur'a poporului romanu. Sal'a a fostu decorata frumosu cu stéguri natiunale si inscriptiuni miscatórie, relative la scopulu ce urmaresce Societatea. Tóte dómnele aveau toalete elegante, tóte erau frumóse, intre cari se distingeau dómnele: Negulescu, Philiu, Cantilli, Raiciulescu, Kuhn, Dalgianu, Scortianu si Popp. Petrecerea fu fôrte viua, si durà pana la 4 óre de diminétia. — Profitulu fu mai pucinu decátu in anulu trecut.

** (Despre viéti'a sociala romana in Clusiu) primimu o impartesire fôrte trista. Corespundintele nostru inse spera, cà societatea „Julia“ a junimei — prin intrunirile sale — va contribui multu si la romanisarea familielor romane, cari numai numele de romanu lu-pórta si la cari — spre rusinea nóstra dísu — afara de un'a séu dóue familie nu audi vorba romana in casa, carti romane mai de locu, ér diuarie romane — forésca Dumnedieu! Straino câte-ti place! Femeile romane de felu nu cotescu romanesce, si déca trebue sè cetésca numai o programa romana de vr'unu concertu, apoi cetirea lor te aduce in desperare. Voindu — scrie mai departe corespundintele nostru — a-mi prenumerá „Familia“ pentru soci'a mea inainte de anulu nou, o-am cautatu la mai multe familie romane in Clusiu, ca sè vediu pretiulu de prenumeratiune, si nicairi n'am aflatu-o. Atunce am intratu la onorab. familia Bota, si domnisióra Ana, acést'a fiintia, ce are sè fla in adevéru o Cornelia, mi-dîse: „Domnule, mi-am propusu inca pana ce am fostu in institutu, cà dupa absolvire am sè facu propaganda pentru unic'a nóstra fóia beletristica, pe care noi femeile romane s'o innaltiamu la amplitatea foilorustraine.“

** (Noulu ministeriu unguurescu.) Cris'a ministeriala, despre care diuarielé politice au scrisu atátu de multu, s'a terminatu dupa incheierea nrului trecut alu foii nóstre. Inregistrámu si noi, cà noulu ministeriu s'a compusu astu-felu: Bittó ministru presiedinte, contele Iuliu Szapáry ministru de interne, Colomanu Ghyezy la finacie, contele Iosifu Zichy la comunicatiune, dr. Teodoru Pauler la justitia, Tréfort la culte si instructiune publica, Georgiu Bartal la comerciu, Szende la militia, br. Wenkheim langa pera són'a imperatului, si cont. Peiaceviciu pentru Croati-si Slavonia.

Biserica si scóla.

‡ (*Siedinti'a plenaria*) a membriloru episcopiei provisorie pentru administrarea fonduriloru bisericesci si scolare comune dieceseloru Aradu si Caransebesiu, se va tiené la 4/16 aprile.

‡ (*Sinódele gr. or. romane*) sunt conchiamate la siedintia ordinaria pe dumineca Tomei, care estu-timpu cade pe 7/19 aprile. Episcopii de Aradu si Caransebesiu totu odata impartesira deputatiloru câte unu esemplariu alu proiectului de regulamentu, lucratu de comissiunea miesta in Timisióra, pentru administrarea definitiva a fonduriloru comune.

Societati si institute.

‡ (*Inaugurarea Societãtii academice „Julia“*) a junimeii române din Clusiu, s'a intemplatú inca la 21 febr., dupa program'a publicata si de noi la timpulú seu. Acuma, pentru cà noi Romanii mai de tóte ne apucãmu a troi'a di dupa scripturi, unu binevoitoriu alu foiu nóstre ni-a tramisu unu reportu lungu despre decursulu acestei serate. Dar fiindu cà o fóia are d'a publicã tóte la timpulú lorú, si de óra-ce adi avemu alte intemplãri mai nóue de inregistratu, nu o potemu publicã decãtu in ostrasu! Usãmu inse de acéstã oca-siune, spre a rogã pe amicii foiu nóstre, cà despre asemenea festivitãti sè ni scrie mai bine in pripa cãtu de pucinu, decãtu còle întregi tardiu — candu deja si-a perdutu interesulu. Asié dara insemnãmu aice cu placere, cà culmea seratei a fostu disertatiunea bine simtãta, bine scrisa si bine pronunziata a domnişórei Ana Bota, fiú'a repausatului cav. si vice-capitanu alu Naseudului Grigoriu Bota. In acestu tratatu, frumósã disertãnta a aretatu, cà femeia romana are misiunea de a fi angerulu aperatoriu alu Romanismului in resaritu, si cà femeia romana numai asié va poté indeplini acéstã missiune, decã se va cresce in institute curatu romane. Cetitóriele nóstre voru avé oca-siune acusi a ceti acéstã disertatiune, cà-ci brav'a domnişóra Bota ni-a promisú-o spre publicare. Balulu urmatu dupa concertu, s'a deschisu cu „Roman'a“, ér in pausa 16 tineri au dantiatu in costumu Calusierulu. Dintre damele presinte ni se amintesce dómna Emilia Ratiu si domnişórele: E. Ratiu, Elena Filipu, Lusana Popu Lemeni, Maria Vestemianu, Ana Popu, si Elisa Rosiescu. Sub docursulu seratei au sositu si dóue telegrame salutatórie, un'a de la Societãtea „Romani'a Juna“ din Viena, si alt'a de la Societãtea „Petru Maioru“ din Budapesta.

‡ (*Societãtea „Petru Maioru“*) va tiené la 29 martiu o siedintia publica insotãta cu productiuni literarie si musicale.

‡ (*„Matica Slovenska“*) societãtea literaria a Slovaciloru din Ungaria dílele trecute a avutu o perdere mare. Nòsce hoti necunoscuti a jefuitu din biblioteca colectiunea numismaticã.

‡ (*Reuninunca invctiatoriloru rom. din Temesiu-Vinga*) va tiené adunarea sa generala in dílele 3—6 ale lunci lui aprile st. v. in scól'a romana la St. Ilie din suburbiulu Fabricu alu Timisiórei.

Literatura.

* (*Dóue cantionete nóue.*) Indulginti'a binevoitoria, cu care publiculu romanescu din Transilvania a intimpinatu „Ciobanulu din Ardealu“ de redacto-

ru lu acestei foi, cu oca-siunea represintãrii aceluia prin dlu I. Baciú Muntenescu in mai multe locuri, a indemnatu pe autorulu a prelucrá de nou acéstã improvisatiune. De acuma inainte dara „Ciobanulu“ se va infãtisiã publiculu in haine nóue. Redactorulu acestei foi a mai scrisu o cantioneta nóua, pe care asísdere o va jocã dlu I. Baciú Muntenescu. Titlulu acesteia e „Renegatulu.“

* (*O carte interesanta*) a aparutu dílele trecute la Berladu. Acést'a e: „Femeile“, de Iuliu Pederzani, traducere de Junius. Autorulu e unu bine cunoscutu scriitoriu germanu; ér traducatoriulu unu june literatu romanu din Transilvania, pe care si cetitorii nostri lu-cunoscú dupa numele lui adevveratu, cà-ci „Junius“ e numai unu nume fictivu. — Cartea cuprinde multe cugetãri adanci, idei sublime si rationally umane; pentru aceea noi salutãmu cu bucuria traducerea ei in romanesce, facuta prin dlu Junius cu frumsetie si elegãntia. De si cetitorii nostri cunoscú deja dóue capitele din acestu opu, si a nume „Preotés'a omenimei“ si „Consórtea unei vietie“ — ambele traduse de dlu N. F. Negrutiu, si publicate in fóia nóstra anu, totu-si ni vomu mai face placerea d'a reproduce si din acéstã traducere vr'unu capitolu. Opulu se afla de vendiare la redactiunea „Semonatoriulu“ din Berladu, din a caruia foisióra s'a si retiparitu. Pretiulu 50 bani.

* (*La Carapati in Bucuresci*) a esítu de sub tipariu: „Frumósele Martisióre, pentru dómne si domnişóre.“

* (*Dóue diuarie nóue*) mai aparura la Bucuresci. Unulu e: „Gazet'a Nóua“, care nu face politica, — si „Desceptarea“, pe care inca nu o cunóscemu.

* (*In editur'a librãriei G. Ioanidu et A. Spirescu*) in Bucuresci au esitu de sub tipariu urmatóriele opuri, intitulate: „Agend'a medico-juridicã“, cuprindiendu: I) formularulu si memorialulu therapeuticu alu mediculu practicu, dupa Dd. Trousseau, Pajot, Cazenave si Diday; II) „Antãiele ajutóre“ ce trebuescu date in casurile de intoxicãtate si de asfixia, dupa O. Reveit; III) „Codulu medicalu si profesionalu“; IV) Artea de a-si face cine-va singuru afacerile in multe circumstantie, prin ajutorulu formularoloru de totu felulu de contracte, observatiuni a supra acestoru contracte, cu note de timbru si inregistrare. „Principii elementare de dreptulu privatu romanu“, de Constantinu Nacu, (doctoru in dreptu.) Pretiulu unui corpu de 2 volume, formatu 8° mare, de 32 còle, e numai de 10 franci.

Teatru.

‡ (*O drama nóua originala*) s'a represintatu la 28 febr. c. v. in teatrulu celu mare din Bucuresci, de compani'a dramatica a dlui M. Pascali. Titlulu ei este: „Resbunarea mortiloru“, drama nãtionala fantastica in 4 acte. — Numele autorulu nu s'a publicatu.

‡ (*Teatru francesu la Bucuresci.*) Trup'a francesã a dsiórei Keller a sositu la Bucuresci, si — spre rusínea tierii — a deschisu represintatiunea farselorú frivóle chiar pe scen'a teatrulu mare. In alte tieri teatrulu subventiunatu de statu, teatrulu nãtionalu, servece dreptu modelu de gustu esteticu; ér farsele frivóle, ce corumpu moralitatea si gustulu, nu se tolerã decãtu pe scenele din suburbie. Si éta, teatrulu

de frunte fundatu prin protoparinti cu mari sacrificie pentru desvoltarea limbei natiunale, si-deschide portile sale pe tru lapedaturile toturoru teatrelorude frunte. Ne dóre anim'a, vediendu teatrulu romanescu intr'atát'a injosoritu!

⊗ (*Nóua drama a lui Dumas,*) intitulata „Domnulu Alphons“, se va represintá la Paris pentru prima-óra in 1 aprile.

M u s i c a.

⊙ (*Gounod*) scrie o opera nóua. Tecstulu e scosu din pies'a „Georgiu Dandin“ de Molière, si l'a facutu in su-si elu.

⊙ (*Adela Patti,*) renumit'a cantarétia de currendu va vini la Budzpesta, si va dá dóue concerte in sal'a redutului.

⊙ (*Fr. Liszt*) la 23 l. c. a datu unu concertu filantropicu in Budapesta, in presinti'a unui publicu fórte numerosu.

Industria si comerciu.

|| (*Cartile de corespondintia*) între Austro-Ungharia si Romani'a s'au introdusu la 15 martiu. Pretiulu uneia e 4 cruceri.

|| (*O scire buna.*) Dóue societati de asigurare straine au incetatu a functiuná in Romani'a.

Tribunale.

| (*Justiti'a de la noi*) se caracteriseza minunatu prin urmatoriulu casu. O biéta femeia din Budavechia n'a voitu se platésca doi florini, ei a inceputu procesu. Resultatulu e, ca dins'a acuma trebue se platésca dreptu spese procesuale — optu-dieci de florini.

| (*Moravuri judiciare in Statele Unite americane.*) Scen'a sa petrecutu la Perry, orasiu in Statulu Georgia. Celebrulu Barnum se aflá acolo cu o trupa ambulanta de calareti, scamatori, acrobati si fere cari de cari mai selbaticce. In acela-si timpu la Palatulu Justitiei erá sesiunea curtii de jurati. Barnum organisase, ca pretutindenea pe unde trecea, promenade prin orasiu, producéndu scenele cele mai atragátorie. Cei 12 jurati deliberau a supra unei afaceri capitale, candu judecatoriulu ce presidá curtea, informandu-se de trecerea procesiunii Barnum prin stradele de pe langa palatulu Justitiei, si sciindu pasiunea concetatiuniloru sei pentru aceste exhibitiuni, chiamá aprodu si-i ordona cu strasnica de a oprí prin tóte mijlócele potincióse, chiar prin fortia, pe jurati, de cari erá siguru ca nu voru poté resistá la great attraction. Intr'adeveru, candu trup'a sosi dinaintea Palatului si se audíra sunetele unei orge formidabile cu aburu, cei 12 jurati se scolara ca unu singuru omu si alergara la usia; aprodu se declara, ca nu e permis a esí; insedar cercara a-lu induplecá, usi'a li se inchise cu chieia. Cu tóte aceste org'a resuná din co in ce mai tare; juriulu se incercá fara folosu de a sparge usi'a care resistá cu taria. De odata multímea, care se adunase spre a privi cortegiulu defilandu, asistá la unu spectacolu la care nu se asceptá: ferestrele etagiului antáiu de la Palatulu Justitiei erau deschise cu vio-

lencia; câte-va geamuri sborau stricate; 12 ómeni, cu capulu golu, sariau succesivu in strada, alergandu in partea pe unde trecea cortegiulu, si urmati indata, pe acela-si drumu, de aprodu si alti slujbasi. Cu mare greutate polit'i'a paveni a aduce pe jurati — cà-ci erau ei cei 12 ómeni ce sarisera pe ferestre — in camera de delibertiuni. Epilogulu acestei comedii bufone se petrecu câte-va óre in urma in sal'a de audientia. Juriulu întorcéndu-se cu unu verdictu afirmativu, avocatulu acusatului se scóla si declara, ca legea a fostu violata, fiindu cà juratii esísera din camera si comunicasera cu esteriorulu. Judecatoriulu trebui se cedeze, si gracia acestei intemplari, totulu trebui se se incépa din nou.

Suvenirea mortiloru.

† (*Alesandru Fodoru,*) parocu alu Margaului, in Transilvania, a repausatu in etate de 32 ani.

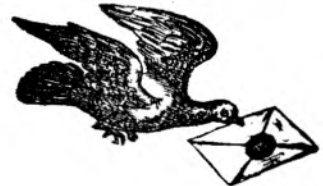
† (*Avramu Nemoianu,*) parocu in Agadiciu (Banatu,) a repausatu la 24 fauru st. v. in etate de 56 ani.

† (*Elsabeta Seculiciu n. Jancovicu,*) a repausatu de versatu la Timisiór'a in etate de 42 de ani.

† (*Vasilie Vandoru,*) preotu romanu in Suplacu, Transilvania, a repausatu la 1 martiu in etate de 41 ani.

✂ **Prenumeratiune nóua** deschidemu la „Familia“ cu incepere de la 1 aprile c. n. Pretiulu pe apr.—dec. 7 fl. 50 cr., — pe apr.—sept. 5 fl., — pe apr.—jun. 2 fl. 60 cr. Rogámu pe amicii acestei foi a-i urea numerulu abonantiloru.

Post'a Redactiunii.

✂ **Redactorulu** acestei foie róga pe toti colaboratii s corespondintii sei a-i tramite epistolele: Nagy-Léta, per, Nagy Várad.

Baia-mare. Dlui P. D. Poesi'a a sositu si se va publicá acusi. Nrulu reclamatu se tramite.

Ploesci. Multiamita! Dar mai multi nu se potu? Poesi'a catu mai curendu. Salutare.

Bucuresci. Dlui P. C. in scóla superióra de comerciu. Conformu dorintei dtale, fói'a ti-se tramite. Aceptamu dar pretiulu de prenumeratiune, la din contra vomu curmá tramitarea ei.

Unu aminu. Reflexiunile tramise voru aparé. Tramite-ni si altele. —

Saravola. Poftimu a te adressá de-a dreptu la Bucuresci. N'avemu nici o legatura cu editur'a acelei carti. Totu-odata te rogamu a ni tramite restanti'a de 5 fl. pentru care ti-amu scrisu si epistola.

Contra amant'a din departare. De-ar coti versulu dtale, ca s'ar indepartá si mai tare.

Timisióra. Drei E. L. Poesi'a se va publicá nu peste multu. Ne rogamu a ni se tramite si novel'a, si — cetindu-o — vomu respunde indata.

Gherla. Dlui G. B. Se voru publicá. Tramite-ni si celelalte, ca se potemu alege din ele.

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Koesi in Pest'a. 1874. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului trecut.